

دو راهی ریسی

عباس عبدي

دولت جدید کار خود را آغاز کرده است. آقای ریسی در جریان رای اعتماد برای وزیرای پیشنهادی در مجلس جمله‌ای را گفت که بسیار مهم است: «من چه در دوره انتخابات و چه در جلسات بعد از انتخابات عرض کردم بنای من عمل به وعده‌ها است و آن هم با يك ادعا نمیشود اثبات کرد جز اینکه مردم ببینند که دولت و وزرا و مسوولان مربوطه به وعده‌هایشان عمل کردند... عمل به وعده‌ها می‌تواند اعتماد را بازسازی کند و برگرداند و بنای بنده به عنوان يك خدمتگزار و دولت این است که به وعده‌ها عمل کنم.» فراموش نکنیم که وعده‌های داده شده نیز زیاد است. فارغ از اینکه دولت با وزیرای موجود قادر به تحقق این وعده‌ها باشند یا خیر؛ باید گفت که اصولاً امکانات موجود برای تحقق آنها فراهم نیست مگر اینکه پیش از هر اقدامی، مساله تحریم‌ها حل شود، زیرا تحقق این وعده‌ها از يكسو نیازمند منابع مالی است و از سوي دیگر نیازمند روابط متعارف اقتصادی با جهان است. به تعبیر اصولی رفع تحریم مقدمه لازم است و مقدمه امر واجب (در اینجا تحقق وعده‌ها) نیز واجب است. به علاوه ایجاد امید نزد مردم بدون این تحول ممکن نیست. با این ملاحظه باید دید که آقای ریسی چه سیاستی را نسبت به مساله برجام در پیش خواهد گرفت؟ با توجه به قراین و شواهد و حتی اظهارات آشکار ایشان می‌توان نتیجه گرفت که شخصا موافق و علاقه‌مند به حل مساله است. اظهارات اولیه وزیر خارجه پیشنهادی نیز م‌وید این برداشت است هر چند در سخنان اخیر گفته که برای شروع مذاکرات چندین ماه وقت لازم است. بنابراین انتظار می‌رود که سیاست حل مشکل برجام در دستور کار دولت قرار گیرد و همین راه را انتخاب کند، ولی در اجرای این هدف چند مانع جدی وجود دارد؛ اول اینکه متولیان جدید این پرونده، از منتقدین سیاست‌های برجامی هستند، لذا نمی‌توانند سیاست‌های قبلی را ادامه دهند باید ریل‌گذاری مذاکرات و توافقات را تغییر دهند و اگر چنین نکنند با پرسش‌های مهمی مواجه خواهند شد که چرا در گذشته مخالفت کردید؟ تغییر ریل‌گذاری هم چند نتیجه دارد؛ اول اینکه معلوم نیست امریکایی‌ها بپذیرند، دوم اینکه مذاکرات را فرسایشی می‌کند و سوم اینکه ممکن است در پایان هم به نتیجه نرسند. مانع دوم که مهم‌تر است، وجود جناحی از حامیان آقای ریسی است که به کلی مخالف برجام

هستند و دوست دارند کل این برنامه ملغی شود و بالاخره مانع سوم نیز برخی نیروهای مخالف اصولگرایی هستند که هرگونه توافقی را به چماقی برای کوبیدن بر سر اصولگرایان و دولت تبدیل خواهند کرد. خواهند گفت، شما مخالف بودید، چطور حالا خودتان به توافق رسیده‌اید؟... آقای ریسی باید میان دو راهی به سرانجام رساندن برجام یا بیخیال آن شدن، دست به انتخاب بزند.

راه اول راهی است که رضایت مردم را به طور نسبی تامین خواهد کرد. در حالی که تن دادن به هر يك از خواسته‌های سه گروه از مخالفان فوق‌الذکر، فقط رضایت برخی از خواص و نه حتی همه آنان را به دنبال خواهد داشت. این مساله راه میان‌بُر هم ندارد. اگر فرصت را از دست بدهید، دلار دیر یا زود به ۴۰ هزار تومان خواهد رسید و چنان در گرداب تورم و مسائل ناشی از آن غرق خواهید شد که فرصت فکر کردن به سایر امور را پیدا نخواهید کرد. در مقابل تن دادن به راه دوم ممکن است در کوتاه‌مدت برخی از فشارها و غُر زدن‌ها را کم کند ولی هنگامی که با بحران‌های بیکاری، کسر بودجه، تورم، فقدان سرمایه‌گذاری و... مواجه شوید، همه این افراد به‌علاوه مردم، از دور شما پراکنده شده و به معترضین می‌پیوندند. در حالی که انتخاب راه حل اول نتیجه معکوسی دارد. در ابتدا قدری غر می‌شنوید، ولی به سرعت نظر همگان تغییر خواهد کرد. مردم در پی لمس کردن تغییرات هر چند کوچک هستند. تورم ۱۰ درصد کم شود، کرونا ۲۰ درصد کمتر به مرگ و میر منجر شود، يك ساعت کمتر دنبال دارو بدونند، نگران دریافت حقوق ماهانه یا ثبات شغلی خود نباشند، ترس از گرانی اجاره مسکن نداشته باشند و... تردید نکنید که راه حل اول هم به نفع کشور است و هم به نفع دولت شما. نیازمند تصمیم قاطع و اعلام صریح آن هستید. از نق زدن خواص یا هو کردن مخالفان نترسید، این مهم‌ترین تصمیمی است که باید بگیرید. اگر در انتخاب راه اول موفق شوید برای بقیه موارد از جمله عمل به وعده‌ها ممکن است در مسیر حل یا بهبود گام بردارید. در غیر این صورت نه تنها اتفاق ملموس و مفیدی رخ نخواهد داد که قطعاً وضع بدتر می‌شود. سیاستمداران برای اتخاذ تصمیمات تاریخی و البته اثرگذار فرصت‌های زیادی نخواهند داشت. به قول امام علی: «الفُرْصَةُ تَمُّرُ مَرًّا السَّحَابُ فَاَنْتَهِيْزُوا فُرْصَ الْخَيْرِ؛ فرصت، مانند ابر می‌گذرد، پس فرصت‌های خیر را غنیمت بشمارید و از آنها استفاده کنید.» خود دانید!